TỔNG CỤC KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
TRUNG TÂM CÔNG NGHỆ KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN

Số: KNHV-22/TDMB/TTCN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 31 tháng 5 năm 2024

BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TRUNG DU MIỀN NÚI PHÍA BẮC THỜI HẠN TUẦN

(Từ ngày 31/5/2024 đến ngày 06/6/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng nông nghiệp tuần qua

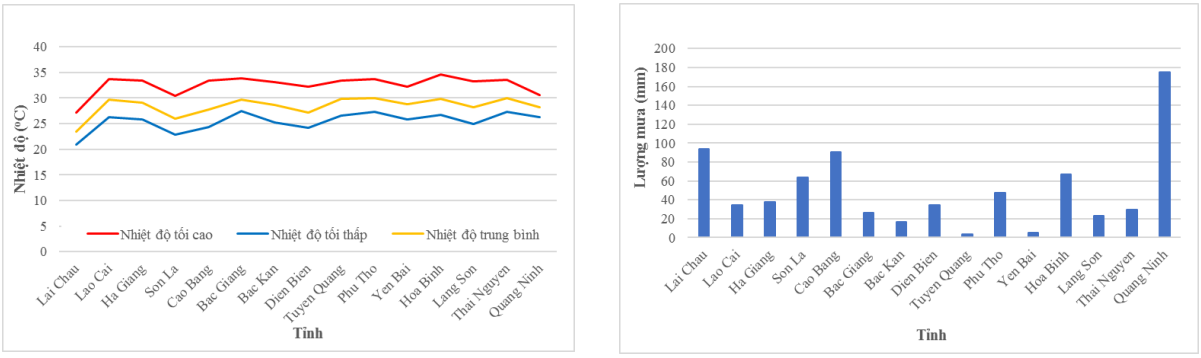

a) Diễn biến nhiệt độ tuần *b) Diễn biến lượng mưa tuần*

Hình 1: Diễn biến nhiệt độ và lượng mưa (từ ngày 24-30/5/2024)

Trong tuần từ ngày 24-30/5/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực đạt 80,7%; tích ôn hữu hiệu tuần đạt 136,0ºC; bốc thoát hơi tiềm năng đạt 25,1mm; lượng mưa hữu hiệu đạt 21,9mm. Ngày 24/5, ít mây khu vực có mưa vài nơi; từ ngày 25-28/5, trời chuyển nhiều mây, có mưa, mưa vừa, cục bộ có nơi có mưa to đến rất to (Bắc Quang - Hà Giang đã ghi nhận lượng mưa từ 19h ngày 25/5 đến 19h ngày 26/5 đạt 111,6mm); từ ngày 29-30/5, khu vực ít mây, có mưa vài nơi, cục bộ có mưa vừa, ban ngày trời nắng, có nơi có nắng nóng - nắng nóng gay gắt. Nhiệt độ không khí trung bình tuần dao động trong khoảng 21,0-34,6ºC, tổng lượng mưa dao động trong khoảng 3,7-174,7mm.

Trong ngày 24/5, mưa lớn xảy ra trên địa bàn huyện Tân Lạc - tỉnh Hòa Bình gây thiệt hại cho 33ha lúa, hoa màu; 0,55ha diện tích ao cá bị ngập; 199m kênh mương bị hư hỏng, vùi lấp; 20 điểm giao thông nông thôn bị sạt lở với khoảng 905m^3 đất đá. *(Nguồn: Văn phòng Thường trực Ban chỉ đạo Quốc gia về Phòng, Chống thiên tai)*.

Bảng 1. Tình hình khí tượng nông nghiệp (từ ngày 24-30/5/2024)

Yếu tố	Thời gian		
	3 ngày đầu	4 ngày cuối	Trong tuần
Độ ẩm không khí (%)	81,5	80,2	80,7
Tích ôn hữu hiệu (ºC)	54,6	81,4	136,0
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	10,6	14,4	25,1
Mưa hữu hiệu (mm)	12,3	9,6	21,9

Lúa Đông Xuân trong các giai đoạn phơi màu - chắc xanh - chín - thu hoạch. Tuần qua, từ ngày 29-30/5 và trong ngày 24/5, trên hầu hết khu vực phổ biến có mưa vài nơi với lượng mưa không đáng kể, ban ngày trời có nắng, có nơi có nắng nóng - nắng nóng gay gắt đã giúp cho công tác thu hoạch trên các diện tích lúa đã chín diễn ra tương đối thuận lợi; riêng tỉnh Hòa Bình trong ngày 24/5 đã xảy ra mưa lớn tại huyện Tân Lạc khiến 33ha lúa và hoa màu bị thiệt hại. Từ 25-28/5, trời chuyển nhiều mây, trên khu vực đã xuất hiện mưa diện rộng với tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đạt 21,9mm đã giúp bổ sung và duy trì mực nước cần thiết cho các diện tích lúa trong khu vực. Tuy nhiên, trong đợt mưa này, một số nơi đã có mưa to đến rất to như Bắc Quang - Hà Giang đã ghi nhận lượng mưa từ 19h ngày 25/5 đến 19h ngày 26/5 đạt 111,6mm đã khiến cho mực nước trong ruộng lúa dâng cao gây đổ ngã trên một số diện tích lúa (đặc biệt là những diện tích lúa đã chín); đồng thời mưa diện rộng cũng khiến cho công tác thu hoạch các diện tích lúa đã chín diễn ra khó khăn hơn. Tuần qua khu vực có nắng - mưa đan xen đã tạo điều kiện thuận lợi cho rầy các loại, bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh khô vằn, bạc lá - đốm sọc vi khuẩn phát triển và gia tăng mức độ gây hại trên nhiều diện tích lúa.

Cây chè trong tuần ở các giai đoạn phát triển búp - thu hái. Trong ngày đầu tuần, thời tiết trên khu vực phổ biến ít mây, có mưa vài nơi, ngày trời có nắng nhẹ đã tạo điều kiện cho cây chè sinh trưởng và phát triển tương đối tốt, đồng thời công tác thu hoạch trên những diện tích búp chè đã đạt thành phẩm diễn ra tương đối thuận lợi. Từ ngày 25-28/5, trên khu vực đã xuất hiện mưa diện rộng đã khiến cho độ ẩm đất trên khu vực liên tục tăng cao, một số nơi có mưa to đến rất to đã gây ra tình trạng úng nước xung quanh gốc chè ảnh hưởng đến sinh trưởng của cây chè. Trong khoảng 2 ngày cuối tuần, mưa trên khu vực giảm, nắng xuất hiện ở nhiều nơi, một số nơi có nắng nóng - nắng nóng gay gắt đã khiến cho một số diện tích lá chè bị héo do nắng nóng gay gắt. Trong tuần, rầy xanh, bọ cánh tơ là những đối tượng gây hại chủ yếu trên cây chè.

2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (Từ ngày 31/5/2024 đến ngày 06/6/2024)

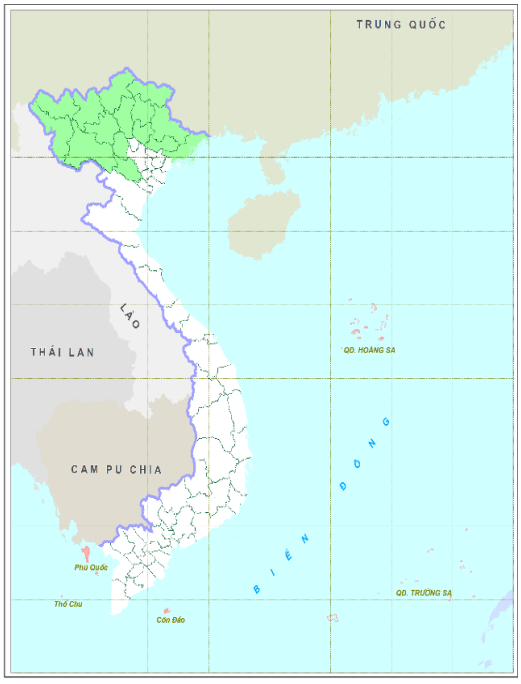

Hình 1: Bản đồ vị trí khu vực dự báo

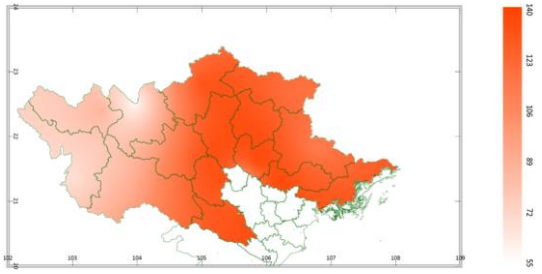

a) Tổng tích ôn hữu hiệu tuần

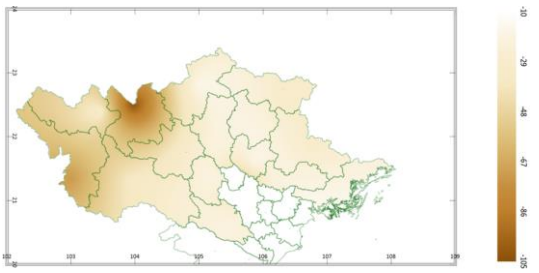

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu tuần

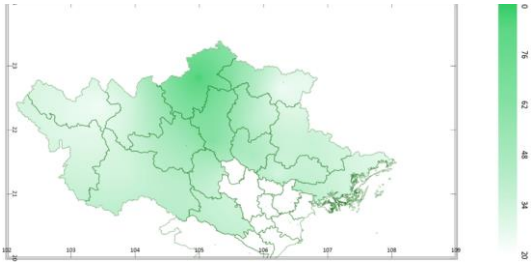

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tuần

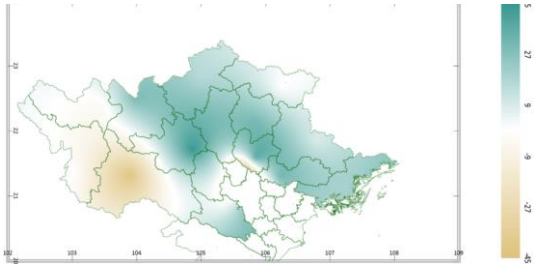

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 3: Bản đô tông lượng mưa hữu hiệu tuân

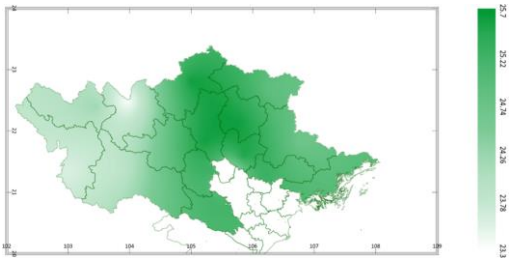

a) Tông lượng bôc thoát hơi tiêm năng

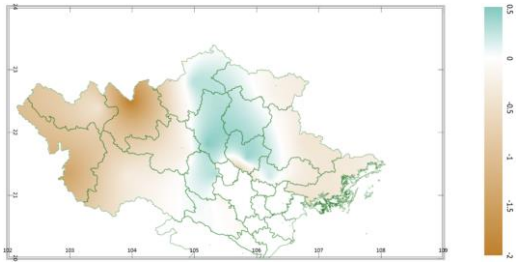

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 4: Bản đô bôc thoát hơi tiêm năng tuân

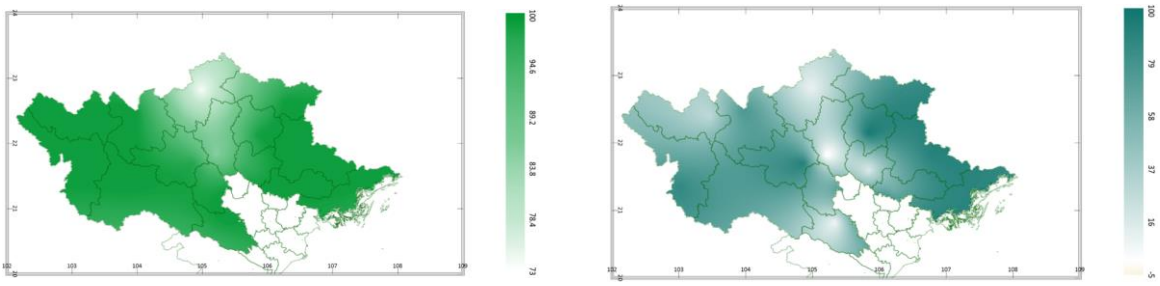

a) Cân bằng nước trong đất *b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước*

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất tuần

Dự báo tuần tới, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong 3 ngày đầu tuần dao động trong khoảng 25-58ºC, 4 ngày cuối tuần dao động trong khoảng 32-79ºC. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu trên toàn khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 17-104ºC.

Tổng lượng mưa hữu hiệu dự báo trong 3 ngày đầu tuần dao động trong khoảng 11-37mm, trong 4 ngày tiếp theo dao động trong khoảng 11-66mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại tỉnh Sơn La có xu thế thấp hơn cùng kỳ khoảng 42mm; Các tỉnh còn lại xong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ phổ biến từ 1-44mm.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tuần dao động trong khoảng 23-26mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng tại các Tuyên Quang, Bắc Kạn, Thái Nguyên, Phú Thọ và phần phía Đông của tỉnh Hà Giang có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 0,1-0,5mm; Các vùng còn lại trong khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ có thể lên đến 1,4mm.

Cân bằng nước trong đất dự báo tuần tới đạt từ 74-100%. So với cùng kỳ năm trước, cân bằng nước trong đất trên hầu hết khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 24-98%; Riêng một phần nhỏ phía Nam của tỉnh Tuyên Quang có xu thế thấp hơn cùng kỳ khoảng 3%.

Độ ẩm không khí tuần tới dao động trong khoảng 86-93%.

Bảng 2. Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	3 ngày đâu	4 ngày cuôi	Trong tuân
Độ âm không khí (%)	83,0-92,7	85,8-93,0	85,7-92,9
Tích ôn hữu hiệu (ºC)	25,4-57,9	31,7-78,9	57,1-136,8
Bôc thoát hơi tiêm năng (mm)	10,0-10,9	13,3-14,7	23,3-25,6
Mưa hữu hiệu (mm)	10,5-36,5	11,0-66,1	24,4-87,1
Cân băng nước trong đât (%)	73,8-99,9		

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Ngày 31/5 có mưa, mưa vừa, cục bộ có mưa to và dông. Từ ngày 01-06/5, có mưa rào và dông, cục bộ có mưa to; từ khoảng ngày 05/6 mưa giảm dần. Nhiệt độ không khí dao động trong khoảng 16-32ºC, tổng lượng mưa trong tuần dao động trong khoảng 64-217mm *(nguồn: Trung tâm DBKTTV Quốc gia).*

Lúa Đông Xuân dự kiến trong các giai đoạn chín sữa - chín sáp - thu hoạch. Dự báo trong ngày 31/5 khu vực có mưa, mưa vừa, cục bộ có mưa to; từ ngày 01-06/5, có mưa rào, cục bộ có mưa to; từ khoảng ngày 05/6 mưa giảm dần. Do ảnh hưởng của mưa dông, việc thu hoạch các diện tích lúa đã chín trên khu vực sẽ gặp nhiều khó khăn; do đó, người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết và chủ động ra đồng trong những khoảng thời gian trời tạnh ráo để tập trung thu hoạch triệt để những diện tích lúa đã chín nhằm hạn chế thiệt hại có thể xảy ra do mưa lớn (đặc biệt là các tỉnh Lào Cai,Yên Bái, Điện Biên, Bắc Giang là những tỉnh được dự báo có lượng mưa lớn). Sau thu hoạch, cần khẩn trương vệ sinh đồng ruộng, thu gom và xử lý toàn bộ tàn dư thực vật còn sót lại trong ruộng (bao gồm cỏ dại và rơm rạ sau thu hoạch) nhằm hạn chế sâu bệnh hại trú ngụ; tranh thủ trời mưa và có nước ngập sẵn trong ruộng để tiến hành cày bừa vùi sâu gốc rạ, sử dụng các loại chế phẩm sinh học để phân hủy gốc rạ nhằm giúp bổ sung dinh dưỡng cho đất, tăng độ màu mỡ - tơi xốp cho đất và hạn chế tình trạng ngộ độc hữu cơ cho cây trồng vụ mùa sắp tới. Đối với các diện tích lúa đang trong giai đoạn đông sữa - chín, chỉ cần duy trì mực nước trong ruộng từ 5-7cm, chủ động tháo bớt nước trong ruộng khi có mưa to để tránh cây lúa bị đổ ngã và hạn chế sâu bệnh hại gia tăng mức độ gây hại khi thấy mực nước trong ruộng dâng quá cao trên 7cm; đối với những diện tích lúa đã chín hoàn toàn có thể cho thu hoạch nên tiến hành rút cạn để công tác thu hoạch lúa diễn ra dễ dàng hơn. Rầy các loại, bệnh đạo ôn cổ bông, bệnh khô vằn, bệnh bạc lá - đốm sọc vi khuẩn là những đối tượng gây hại chủ yếu cần được chú ý trên cây lúa trong tuần tới.

Cây chè tiếp tục trong giai đoạn phát triển búp - thu hái. Độ ẩm đất thích hợp cho cây chè phát triển từ 75-80%. Trong tuần tới, dự báo khu vực có khả năng xảy ra mưa diện rộng với tổng lượng mưa dao động trong khoảng 64-217mm, cân bằng nước trong đất đạt từ 74-100%. Tại tỉnh Hà Giang, dự báo trong tuần tới cân bằng nước trong đất đạt 74% cơ bản phù hợp cho cây chè sinh trưởng và phát triển bình thường. Đối với các tỉnh còn lại trong khu vực, dự báo cân bằng nước trong đất dao động từ 85-100%, cao hơn so với nhau cầu về nước cho cây chè. Trong điều kiện thời tiết có mưa tương đối nhiều, độ ẩm trong đất tăng cao, cao hơn so với nhu cầu thực tế của cây chè, người dân cần chú ý thực hiện các biện pháp nhằm giúp đưa độ ẩm đất về ngưỡng giá trị độ ẩm đất phù hợp cho cây chè sinh trưởng, cụ thể: sau các đợt mưa, cần tiến hành xới xáo trên bề mặt đất để phá váng, giúp cho oxy dễ dàng xâm nhập sâu vào trong lòng đất

và giúp đất thông thoáng khí từ đó giúp giảm độ ẩm trong đất; riêng đối với những tỉnh được dự báo có mưa to (Lào Cai, Yên Bái, Điện Biên, Bắc Giang, Hòa Bình, Hà Giang) có khả năng gây ra tình trạng úng nước xung quanh gốc chè, người dân cần chú ý chủ động có các biện pháp thoát nước kịp thời khi có mưa lớn xảy ra (nhất là tỉnh Lào Cai với lượng mưa dự báo tuần tới trên 200mm) nhằm hạn chế tối đa tình trạng úng nước xung quanh gốc kéo dài nhiều ngày sẽ gây ảnh hưởng đến sinh trưởng của cây chè. Bên cạnh đó, cần thường xuyên làm sạch cỏ dại và tàn dư thực vật dưới gốc để hạn chế tối đa sâu bệnh hại trú ngụ và sự cạnh tranh dinh dưỡng với cây chè và giúp bề mặt đất thông thoáng từ đó giúp giảm độ ẩm trong đất. Rầy xanh, bọ cánh tơ, bọ xít muỗi, bệnh phồng lá chè là những đối tượng gây hại chủ yếu trên cây chè trong tuần tới cần được chú ý.

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: 16h45 ngày 07/6/2024
Tin phát lúc: 16h45

Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin

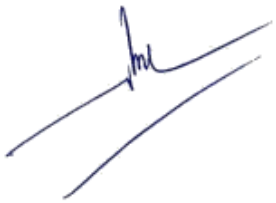

Phạm Thị Kim Phụng